

Gengelská rozmarýna Z valašské světlice úspěšně namnožená pracovníci muzea ve skleníku.

podobně slovenskou odrůdu hrachoru označenou jako cícer bošácký nebo starou odrůdu pšenice Hodonínská osinatka.

Tradičním obilovinou na Valašsku bylo v minulosti žito, pěstované v různých odrůdách, jako dvouleté, ozimé i jarní. V současné době jsou v areálu dědiny zastoupeny a k pěstování naplánovány celkem tři odrůdy žita. Je to nově vyšlechtěná odrůda křibice s názvem Lesan z Výzkumného ústavu pčnicárského v Troubsku, která je vyseta ve větším měřítku v rámci tzv. políček, z nichž se sklizeň používá v hospodářském systému muzea. Dále je to z Gengelu pocházející krajový sběr nazvaný Křibice z Bystřice nad Olzou, který původně pochází od pana Ing. V. Tetery a krajové jarní žito z Beskyd, neboli jařyna, od pana Pavla Šimečka (viz také Bio č. 11/2017 a článek Devět pod palec). Protože žito je cizosprašné větrosnubné, bude tedy nutné zajistit, aby se vzájemně nezkrížily.

Pd

FOTO – Š. Kramolišová

VOUSKA Z ROKU 1957

V minulém roce jsme na Gengel dostali poštou klas pšenice. Došel v obyčejné obálce, zabalený jen v papírovém ubrousku. Doprovázel ho stručný dopis tohoto znění: „posílám Vám pár zrněk pšenice fousky sklizené v r. 1957 v Prorubech u Potštejna před kolektivizací. Našel jsem je v hrnečku v kredenci po rodičích...“ a uvedena adresa a telefon odesílatele.

Klas v ubrousku byl mírně poškozený, částečně rozlámaný, s několika uvolněnými zrnky. Podle vzhledu se mohlo jednat o klas částečně větvenatý, a snad i proto mohl být odložen do hrnečku jako zvláštnost. Vydržel v kredenci dárce jako památka na poslední rok samostatného hospodaření rodiny od roku 1957, tedy více než šedesát let! I když pravděpodobnost, že bude po tak dlouhé době klíčit, byla velmi

malá, přesto jsme se rozhodli zjistit, zda se některé zrnko nepřežilo a probudí se k životu. Dali jsme tedy pšeničná zrna na vlhkou vatu ke zkoušce klíčivosti a čekali. Bohužel,

V ubrousku došlý klas pšenice Vously sklizený roku 1957.

zázrak se nekonal, z vyložených zrn nevyklíčilo ani jediné.

Přesto je uchování klasu doma v kredenci ukázkou, jak může žít či být rostlina spolu s lidmi, byť již jen jako památka a vzpomínka na dobu minulou, na lidi, kteří již odešli i na zmizelý svět soukromého hospodaření, které bylo násilně nahrazeno hospodařením novým, kolektivním v duchu daného politického systému.

pd

FOTO – archiv Gengel, o.p.s.

← Pokus o naklíčení zrn se ukázal bezúspěšný.

ZPRAVODAJ BIODIVERZITY – 1/2020